

Det måleriska rummet

Av Marius Wahl Gran, publicerad i Vidarklinikens Vänner november 2015

På galleriväggen mellan syd- och nordflygeln på Vidarkliniken kan vi fortfarande se de snart trettio år gamla väggmålningarna av Arne Klingborg.

Det intressanta med dessa målningar är att de befinner sig i ett arkitektoniskt uterum som fungerar som ett gränsområde mellan naturen inne och ute. Balkongkorridoren representerar och bildar denna övergång. På insidan finns den intima kultiverade medicinalträdgården med dess olika läkeväxter. Står man där och betraktar väggmålningarna, bryts målningarna visuellt upp av naturen bakom, med sin mera vilda växtlighet på den stora åkerholmen. Man kan kanske säga att målningarna finns där på tröskeln mellan den milda naturen här inne och den okultiverade naturen där ute ...

Helt i linje med tanken bakom Vidarkliniken som en vårdmiljö för hela människan spelar den estetiska miljön en central roll och genomsyrar hela Vidarklinikens arkitektoniska utformning och design. Tittar man på det etymologiska ursprunget till ordet *estetik*, på grekiska *aisthesis*, betyder detta ord förnimmelse eller varseblivning. Det vill säga: Läran om förnimmandet. Genom detta kan man se hela byggnaden i sig som ett möjligt instrument för läkande genom sinnen. Därför är bland annat rummens utformning och ljusförhållandena så viktiga på Vidarkliniken.

Ur tanken om den potentiellt läkande vårdmiljön valde Arne att måla motiv ur Lukasevangeliet. Om Lukas sägs det att han var den av lärjungarna som var både läkare och målare. Det berättas om Lukas att han var den av lärjungarna som målade Kristi och den heliga moderns porträtt. Lukas blev själv ursprunget till det kristna bildmåleriet och blev också senare målarnas eget skyddshelgon. Motiven ur Lukasevangeliet som Arne målade är tagna ur texter som beskriver Kristi läkande kraft. Bland bilderna finns berättelserna om den förlorade sonen och om såningsmannen.

Den stora utmaningen som Arne såg i måleriet var att ”måla på ytan”. Detta var något som han ständigt talade om när han undervisade oss och gav övningar i måleri. Det

representerade för Arne mycket mera än ett måleriskt mantra, eller konstnärligt koketteri: Det var en existentiell fråga och handlade om måleriets vara eller icke vara. Det gällde att inte måla i ett illusoriskt tredimensionellt rumsligt bildplan utan att låta färgen själv frigöras och bli verksam på ytan. Detta ville Arne genom att stilisera formen och arbeta med arkitektoniska, geometriska färgfält och ytor som stod mot varandra och bildade ett eget tvådimensionellt bildrum, mellan den inre och yttre naturen. Det måleriska bildrummet som Arne skapade med lätta, laserande färger är där fortfarande, harmoniskt lekande med arkitekturens former mellan naturen, pelarna över och under balustraden.

Marius Wahl Gran